UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sermones de Sa[n]ctis Hyemales, Estiuales, De festiuitatibus Jesu christi, Beate virginis et alior[um] Sanctor[um] ... Venera[n]di patris, fratris Nicolai deniise Ordinis Minor[um] de obseruantia ...

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Tertia est p[er]fectio erectiua

urn:nbn:de:hbz:466:1-30625

Visual Library

cem ⁊ inſtabilitatẽ. Pſ. Vidi impiũ exaltatũ ⁊ eleuatũ ⁊c. et trãſiui ⁊ ecce nõ erat ⁊c. Itẽ nõ attẽdit ꝙ honoꝛ mũdanꝰ ambitioſum deijcit in pctm̃ ⁊ tãdẽ in infernum. Arboꝝ paulatim ⁊ cũ difficultate exaltaꝛ: ſed repẽte flatu ventoꝝ deijciꝛ. Gre. Paulatim aſcẽdiſti: ſed nõ paulatim deſcendes: imo tanq̃ fulgur ⁊ alt̃ ſathanas. Hec grego. Itẽ nõ attẽdit ꝙ q̃ ponit pedẽ ſuũ ſup vacuũ vl̃ foueã: ſtatim alta deſerit ⁊ i ima cadit. Sic q̃ affectũ ſuũ ponit i vanitate rerũ tpaliũ vl̃ dignitatũ/cito deũ deſerit ⁊ in culpã cadit. Pſ. Deiecisti eos dũ alleuarenꝛ ⁊c. Itẽ nõ attẽdit ꝙ cornicula q̃ñ nõ põt frãgere nucẽ/in altũ poꝛtat vt fortius cadat ⁊ frãgaꝛ. ſic diabolus i dignitatib; eleuat aliquẽ quẽ añ nõ poterat vincere vt in pctm̃ deijciat. Iõ ſtatuit chr̃m ſup pinaculũ tẽpli Mat. iiij. Et Iob. xxx. Eleuaſti me ⁊ q̃ſi ſup ventũ ponẽs eliſiſti me valde. Hec ibi. Itẽ nõ attẽdit ꝙ aq̃lã alte volantẽ/facit cadauer deſcẽdere velociter. ſic hoiem q̃ alta ṽtutis ⁊ ꝯtẽplatõis aſcẽdit: dignitas vl̃ tpalis voluptas. Pſ. Aſcendũt vſq; ad celos ⁊ deſcẽdũt vſq; ad abyſſos. Itẽ nõ attẽdit ꝙ capa pluuialis nõ ꝓponiꝛ alijs veſtib; eo ꝙ charioꝛ habeaꝛ: ſed vt ſola deꝛ petitur ⁊ alia veſtim̃ta mũda cuſtodianꝛ. ſic homĩ in ꝓlatiõe. q2 expedit vt vnꝰ moꝛiaꝛ ꝓ ppl̃o ⁊c. vt dr̃ Ioã. xj. Cõſiderauit itaq; glioſus thomas q̃m ex diuitijs praua: ex delitijs turpia: ⁊ ex honoꝛib; vana ꝓcedũt: vt dr̃ Innocẽ. iij. li. de vilitate cõditõis hũane. Ideo ſuũ animũ ab eis abſtraxit. Eccſ. ij. Cogitaui i coꝛde meo abſtrahere a vino carnem meã vt animũ meũ trãſferrẽ ad ſapiã: deuitarẽq; ſtulticiã. hec ibi. A vino inq̃. i. ab oi mundana delectatione.

Secunda eſt ꝑfectio directiua.

Prouer. xj. Iuſticia ſimplicꝫ diriget viã eiꝰ: ⁊ in impietate ſua coꝛruet impius. hec ibi. Hmõi aũt directio fit per ſapiam: prudentiã: ⁊ ſciam q̃ ꝑficiũt intellectiuam potẽtiã: et habẽt dirigere affectũ circa humana agibilia: et ſic ꝑficiũt iuſticiã hominis dirigẽdo. Idõ Eccl. xiiij. poſtq; dr̃ ſapiẽs Btũs vir q̃ in ſapia moꝛabiꝛ. ſubdit: et q̃ in iuſticia meditabiꝛ ⁊ i ſenſu cogitabit circũſpectionẽ dei. vt vicꝫ ſp habeat dei timorem q̃ iuſtificabit hoiem. Eccl. j. Qui ſine timoꝛe eſt ñ poꝛit iuſtificari. Fuit autẽ btũs thomas vir ſapiẽtiſſimꝰ atq; prudẽtiſſimꝰ. Vñ cũ receſſiſſet a curia regꝫ ⁊ ab archiepo cantuarieñ. theobaldo noie/cui ſe cõmiſerat eſſet archidiaconꝰ ꝯſtitutꝰ: ad ꝓces ipſius archiepi ad regꝫ curiã redijt: ⁊ cancellariã ſuſcepit: vt prudentia ſua malignoꝝ in eccliam ꝓhiberet inſultꝰ. Sic etiã ſciencia illuminatꝰ erat vt inauditas ⁊ difficiles q̃ſtiões diſſolueret. qđ multi litteratioꝛes tantã in eo ꝓfunditatẽ ſcie admirãtes aſcribebãt. Exẽplo inq̃ eiꝰ ſtudeamꝰ habere diuine legꝫ ſapiam: vite hũane directiuã. Ioſue. j. Nõ recedat volumẽ legis de oꝛe tuo: ſed meditaberꝫ in eo diebus ac noctib; vt cuſtodias ⁊ facias oia q̃ ſcripta ſunt in eo Tũc diriges viã tuã ⁊ itelliges eam. hec ibi. Habeamꝰ itaq; ſapiam ⁊ prudentiã vt ſic dirigi valeamꝰ ꝑ viã iuſticie. ſed non ſit hec prudentia ſine ſimplicitate. Matt. x. Eſtote prudẽtes ſicut ſerpẽtes: et ſimplices ſic colũbe. q̃a ſicut dr̃ prouerb. xj. Simplicitas iuſtoꝝ diriget eos.

Tertia ẽ ꝑfectio erectiua

ſiue eleuatia. Prouer. xiiij. Iuſticia eleuat gẽtẽ. ⁊ apl̃s hoꝛtaꝛ heb. xij. Remiſſas manus ⁊ ſoluta genua erigite: et greſſus rectos facite pedib; vr̃is. Hec ibi. Manus remiſſa ſignificat ociũ. et ſolutio genuũ ſignificat debilitatẽ reſpectu mali tolerãdi. Dicit ꝰ aplus Erigite manꝰ remiſſas ad bona opandũ: et genua ſoluta erigite ⁊ foꝛtificate ad laboꝛẽ debitũ ſuſtinẽdũ: et greſſus rectos facite pedib; vr̃is. i. affectioib; q̃ in deum ꝓſus debẽt erigi: tũc eñ eſt rectitudo in eis. Et hec rectitudo eleuatõis ſiue erectõis mẽtꝫ hũane in deũ ꝑficit iuſticiã: Ideo Pſ. poſtq; dr̃. Exultate iuſti in dño. ſubdit: rectos decet collaudatio. Et itez cũ dr̃. Letami in dño ⁊ exultate iuſti. ſubiungit: et gliami oẽs recti coꝛde. Sic poſteaq; dixit. Letabiꝛ iuſtꝰ in dño ⁊ ſperabit in eo. addit: et laudabunꝛ oẽs recti coꝛde. q̃ſi innuẽs rectitudinez coꝛdis ꝑfectionẽ eſſe iuſticie. Hãc aũt ꝑfectionẽ erectiuam habuit glioſus Thomas Sꝑ eñ in deũ erigebaꝛ ⁊ ſe totũ ad ſupna extẽdebat. Et h̃ ꝑcipue faciebat ꝑ triplicẽ excellentiã virtuoſam. ¶ Primo ꝑ excellentiã

contemplatiue deuotōis. Deuotio em̄ (vt
dicit Hugo li. de ṗtute orādi) eſt pi⁹ ⁊ hu
milis affect⁹ i deū. Erat q̄ppe glīoſus tho
mas vir deuotiſſim⁹ iugiter orationi atq̄
cōtēplatiōi vacans. Hanc aūt deuotiōez
p̄cipue ſtudebat adq̄rere ⁊ adaugere ex tri
bus. ¶ Primo ex ſacra lectiōe. Sepe ei le-
gebat nō tā ꝓ informatiōe intellect⁹ q̄ꝫ exci
tatiōe affect⁹. Sacra nāq̄ lectio quā ali-
q̄s ꝯcipit: aut legēdo: aut p̄dicādo: aut au
diēdo parit ſciam ⁊ cognitionē. Sicut aūt
dī Hugo in li. de ṗtute orandi. Scia ſiue
cognitio cōpunctionē parit. Qui em̄ addit
ſciam / addit ⁊ dolorē. quia q̄nto mag̃ ho-
mo mala ſua intelligit: tanto ampli⁹ ſuſpi-
rat ⁊ gemit. Cōpunctio aūt parta deſidiū
fugat: ⁊ deuotionem parit. hec Hugo.
¶ Scḋo ex iterna meditatiōe. Hugo vbi
ſ. Quiſquis meditatiōib⁹ an̄ tp̄s orōnis
animū ſuū exercuerit: nec improuidus for
taſſis fuit: nec tepidus ad oratiōnē venit.
hec ille. ¶ Tertio ex ſolitaria conditione.
Thren. iij. Sedebit ſolitari⁹ ⁊ tacebit: q̄r
leuauit ſe ſup ſe. Hec ibi. Btūs itaq̄ tho
mas ſolitudinē diligebat: ſacr̃ meditatio-
nib⁹ ac lectionib⁹ ſepe vacabat. Jḋo ſemꝑ
mag̃ ac mag̃ in deuotiōis affectu ꝓficie-
bat / ꝑ quā aſſidue ſurſum agebaṫ in deum
et ſpūm ſuum ſibi p̄ntem exhibebat. Sic
aūt referre ſolitus erat / a matre didicit dei
timorē: ⁊ matrē dn̄i tanq̄ꝫ patronā inuoca
re. et ſic a matre deuotionē partim accepit
¶ Scḋo ꝓpter excellentiā trāſformatiue
cōpaſſiōis: qua vicꝫ chr̄o paſſo cōpatieba
tur ⁊ in eū tot⁹ trāſformabaṫ. Sic q̄ppe in
lachrymoſa compaſſiōe affluebat in alta-
ris officio ac ſi corporeis oculis corā poſi-
tam dn̄icā cerneret paſſionē. Potuit itaq̄
dicere cum Paulo Gal. ij. Chr̄o confixus
ſum cruci. Et iterꝫ gal. vj. Mihi abſit glo
riari niſi in cruce dn̄i nr̄i ieſu chr̄i. ¶ Ter-
tio ꝑ excellentiā charitatiue affectōis qua
pro deo ſeipm̄ totū expoſuit et ſua ⁊ ſuos
cōtempſit: et ſe totū per amoris affectū fer
uentiſſimū deo vniebat. In quo p̄cipue cō
ſiſtit ſpūalis ꝑfectio. Jdeo dicit Ps. Mi
hi aūt adherere deo bonū eſt. Ex ꝑfecta
aūt charitate ad deū mirabil̃r afficiebaṫ
neceſſitatib⁹ primoꝝ / quibus ſemꝑ miſeri
cordiā ⁊ officia pietatis exhibebat. Pau-
perib⁹ q̄ppe ſemꝑ compatiebaṫ affectu: et
vt poterat ſubueniebat effectu. Jdeo pōt
dicere cum beato Job illud Job. xxx. Fle
bam q̄ndam ſuper eo qui afflictus erat: ⁊
aīa mea cōpatiebaṫ paupi. Hec ibi. Jtaq̄
exemplo btī Thome attēdite que dī Pau
lus Heb. xiij. Charitas fraternitat̃ ma-
neat in vobis: et hoſpitalitatē nolite obli-
uiſci. per hanc em̄ placuerunt q̄dā. Et iterꝫ
ibidem. Bn̄ficiētie ⁊ cōionis nolite obli-
uiſci. Talib⁹ em̄ hoſtijs ꝓmereṫ deus. hec
ibi. Aug⁹ Conſiderate frēs q̄ꝫ multi ſubi-
to bona omnia ꝑdiderūt que ſtudioſe re-
condebāt: ⁊ q̄ntū tales penituerūt q̄r non
audierūt conſiliū dn̄i: da paupib⁹ ⁊ habe-
bis theſauꝝ in celo. Chryſoſt. Jllic cōgre
ga ſubſtantiā tuā vbi patriā hēs. Qui em̄
collocat theſauꝝ in terra: non habet quid
ſperet in celo. Ut q̄d em̄ reſpicis celū vbi
nihil habes repoſitū? Quis iudicaret pau
perē diuitē cui in alieno hoſpitio ſeruiṫ au
ro ⁊ argento in menſa: ⁊ nihil licet ei extra
portare? Job. xxvij. Diues cū dormierit
nihil ſecum aufert: aperiet oclos ſuos ⁊ ni
hil inueniet. Nō ſunt bona hoīs q̄ ſecum
ferre non poteſt. Sola miſcḋia comes eſt
defunctoꝝ. Hoc igiṫ tuū reputa qḋ paupe
ribus erogaſti. Quicq̄d ꝓ mūdo feceꝛ̃ / to
tum ꝑditū habe. Mundus eſt tanq̄ꝫ bur-
ſa ꝑforata vbi q̄cquid apponiṫ totum ela-
biṫ. Aggei. j. Qui ꝯgregauit merces mi-
ſit eas in ſaccum ꝑtuſum. Libēter ponunt
mercatores numos ſuos in mercib⁹ mag̃
lucratiuis: ⁊ in terra mag̃ fertili iacitur ſe-
men. Sic ⁊ tu ſubſtātiā tuā ibi pone vnde
poteris maiora lucra colligere. Charitas
ꝑfecto fraternitat̃ que paupeꝝ neceſſitati
bus intēdit: multū facit ad ꝑfectiōem vir
tut̃ ⁊ iuſticie. Un̄ poſtq̄ꝫ dicit Ps. Diſꝑ-
ſit dedit paupib⁹ addit: iuſticia ei⁹ manet
in ſeculum ſeculi. Et ibidem. Jocūdus hō
qui miſereṫ et cōmodat ⁊c̄. Et ſequiṫ. Jn
memoria eterna erit iuſt⁹ ⁊c̄.

Secunda excellentia quam habuit
glorioſus Thomas in iuſticia eſt
excellentia defenſiōis admirande
Semper em̄ defendit iuſticiā ⁊ pro ea cer
tauit vſq̄ ad mortem. Eccī. iiij. Uſq̄ ad
mortē certa ꝓ iuſticia. Ut em̄ videam⁹ q̄-
modo glīoſus thomas viriliter defendit
iuſticiā / tria ſunt nobis contemplanda.
¶ Pimū eſt iniuſta ꝑſecutiōis occaſio

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN